

ӘОЖ 528.714.2

*Закирова Л.З., Нысанбаева Г.Р.
Азаматтық авиация академиясы*

ҰШАҚ ТЕРЕЗЕСІНЕН СӘТТІ КАДРЛАРДЫ ЖАСАУ МҮМКІНДІКТЕРІ**FEATURES OF CREATING SUCCESSFUL FRAMES FROM THE AIRCRAFT WINDOW****ВОЗМОЖНОСТИ СОЗДАНИЯ УДАЧНЫХ СНИМКОВ ИЗ ОКНА САМОЛЕТА**

Аңдатпа. Мақалада ұшақтың иллюминаторында суретке түсіру жүйелегі жайында кеңестер қарастырылған. Суретке түсіру пропеллер арқылы басқарылатын ұшақта орындалуы орынды болады. Пропеллер арқылы басқарылатын ұшақ әлдеқайда төмен және баяу ұшады. Тікұшақтардың иллюминаторлары көбінесе үлкенірек және тікбұрышты болып келеді, бұл суретке түсіру ыңғайлы болады. Иллюминатор арқылы суретке түсіру үшін бұрандалы жазықтықты қолданған дұрыс. Ауа-райы күн шуақты болғаны жөн. Немесе таңертең немесе кеш түсте, жердегі көлеңкелер суретте контрастты тудырады.

Түйін сөздер: Ысырма жылдамдығы, лайтрум, RAW +(бейнелеу форматы), пішін.

Аннотация. В данной статье рассмотрены пути совершенствования по фотосъемки через иллюминатор самолёта. У фотосъемки с винтового самолёта огромное преимущество. Винтовой самолёт летит, как правило, намного ниже и медленнее. Иллюминаторы винтового самолёта часто бывают больше и более прямоугольные, что удобно для фотосъемки. Для фотосъемки через иллюминатор лучше воспользоваться винтовым самолётом. Погода желательно, чтобы была солнечной. Или утро или ближе к вечеру, чтобы тени на земле создали контраст на снимке.

Ключевые слова: Скорость затвора, лайтрум, RAW +(формат изображения), формат.

Abstract. This article discusses ways to improve photography through the airplane porthole. Taking a propeller plane is a huge advantage. A propeller-driven plane flies, as a rule, much lower and slower. Helicopter portholes are often larger and more rectangular, which is convenient for taking pictures. To take pictures through the porthole, it is better to use a screw plane. The weather is desirable to be sunny. Or morning or late afternoon, so that the shadows on the ground create a contrast in the picture.

Keywords: Shutter Speed, Lightroom, RAW + (Image Format), Format.

Кіріспе. Бүгінгі таңға дейін біз айналысатын әуе кемесінің дөңгелек иллюминаторлардың пайда болу тарихы алғашқы реактивті азаматтық әуе лайнерлерінің бірі «Комета» пайда болғаннан басталады. Ұшақ 1954 жылы пайда болды және сол кездегі ең жақсы техникалық сипаттамалардың біріне ие болды және азаматтық авиациядағы жарыстар кезінде бұл өте маңызды фактор болды, өйткені рейстердің жылдамдығы үлкен жолаушылар ағынына, демек, көп пайда әкелді.

Ұшақпен саяхаттаған кезде, әдетте, әрқайсымыз оның қай жерде отыруға ыңғайлы екендігі туралы ой жүгіртеміз. Біреу терезе арқылы орын таңдауға тырысады, ал кейбір жолаушылар, керісінше, жолдар арасындағы дәлізге аяқтарыңызды созу үшін соңғы қатарды қалайды. Алайда, көпшілік ұшақтың құйрығына отырғанды ұнатпайды.

Белгілі болғандай, тіпті ең ыңғайлы емес жерлердің де артықшылығы бар. Көптеген жолаушылар бизнес-класстан кейін бірден кабинаның басында орын таңдауға тырысады. Мұның себептері әртүрлі - алдымен сусындар мен тамақ ұсынылады. Сондай-ақ, олар лайнерді қонудан кейін бірінші болып шығуы мүмкін. Бірақта, алдыңғы қатардың да минуса бар. Әдетте ұшақтың осы бөлігіне кішкентай балалары бар жолаушылар осында орналасады. Сондықтан сәтсіз сценарийдегі мұндай көрші тыныш деп айтуға болмайды. Сіз кез-келген әуе кемесінің салонындағы орындардың ең қауіпсіз екенін білесіз бе?! Статистикаға сәйкес, апаттан аман қалған жолаушылардың 70 пайызы ұшақтың құйрығында болған. Осыған қарамастан, жолаушылар салонның осы бөлігін таңдайды. Дәретханаға немесе ас үйге жақын орналасуы және сәйкес иістер саяхатшылар үшін өте қолайлы емес. Салонның ортасындағы орындарға келетін болсақ, олар бейтарап деп саналады: салон толығымен толтырылған кезде жолаушылар сіздердің екі жағыңызға да отыра алады, олардың құрамы өте әсерлі болуы мүмкін.

Әуе кемесіндегі ыңғайлы орындар, әдетте, иллюминатордағы орындықтарға жатады. Біріншіден, сіз әуе кемесінің терезесіне жай қарауға болады, ал екіншіден, мұндай жерде ұйықтау ыңғайлы, және, әдетте, айналадағы басқа жолаушылармен байланыс аз болады.

Ұшаққа фотоаппаратты алып жүруде, оны отырғыштың үстіндегі багажға салмаңыз, өйткені бұл фотоаппаратқа тез қол жеткізуді қиындатады. Ұшу алдында, көрші жолаушыға суретке түсетіндігіңізді ескеруді ұмытпаңыз. Осылайша, уақытша қолайсыздық, жағымсыз тосынсый болмайды. Түсірілім алдында камераны қол режиміне немесе ысырманьң басымдық режиміне қойыңыз. Ысырма жылдамдығы шамамен 1/500 болуы керек, бұл бұлыңғыр суреттерді азайтады. 200-ден бастап дұрыс ISO таңдаңыз, суреттегі шу деңгейін бақылаңыз (Сурет 1).

Сурет -1 Ысырма жылдамдығы шамамен 1/500 болуы керек.

Ұшуды ұнату - бұл тек ұшақтармен ұшып қана қоймай, егер мүмкін болса, биіктен иллюминатордан суретке түсіру:

Алдымен камераны дайындаңыз. Егер ол рюкзакта болса, онда оны алдыңғы орындықтың астына қойыңыз.

Иллюминаторды дымқыл, содан кейін құрғақ матамен сүртіңіз.

Егер сіз түнгі уақытта түсіп жатсаңыз, шағылысуды азайту үшін үстіңгі жарықтандыруды өшіріңіз.

Егер сіз камерадағы дыбысты өшіре алсаңыз, онда оны басқа жолаушыларға алаңдатпау үшін жасаңыз.

Салоннан орын таңдауда, оны орналастырудың ыңғайлылығымен ғана емес, сонымен қатар иллюминатор арқылы көрінетін көріністермен де танысыңыз. Мысалы, егер сіз

қанатта отырсаңыз, онда іс жүзінде ештеңе көрінбейді, әсіресе егер сіз қанаттан тым алыс емес болсаңыз, онда оның кадрда болуы бірінші жоспарды толықтырады, перспектива қалыптастырады және суретті тереңірек жасайды. Сіз сонымен қатар иллюминаторды кадрға түсіре аласыз.

Ұшу бағытын ескеру өте маңызды. Мысалы, егер сіз күндіз ұшып жүрсеңіз, күн қарама-қарсы жақта болса, кадрлар жақсы жарықтандырылады. Егер сіз таңертең немесе кешке ұшып, күннің шығуы немесе күн батуын жоспарласаңыз, онда күн жағында отырғаныңыз жөн, сонда аспан шоуының ашық суреттерін алуға мүмкіндік бар.

RAW-де түсірген жөн болады. Тіпті қарапайым өмірде сіз ауыр файлдармен жұмыс жасауды ұнатпасаңыз да, ұшақта үнемдемеуіңіз керек. «POU format» (бұл RAW деп айтудың тәсілі) сізге көбірек өңдеу нұсқаларын ұсынады. Әр фотосуреттің қасында лайтрумда қандай параметрлер қолданылғанын және өңдеуге дейін қалай көрінетінін мысалға келтіруге болады. Кейде кадрғатым жарық немесе қандай да бір бөлшектер жетіспей жұмыс істемейтін сияқты көрінеді.

RAW + өңдеуден кейінгі пішім бұлтты құрылымды созуға мүмкіндік береді. Ұшып-қону кезінде сіздің иллюминаторға күн сәулесі түспеуі үшін екінші жағынан отыруға тырысыңыз. **МАҢЫЗДЫ:** полярлық фильтрларды қолдануға тырыспаңыз. Барлық ережелердің ерекшелік жағдайлары бар. Мысалы, егер сіз күн шығуын жоспарласаңыз (Сурет 2):

Сурет - 2 Күн шығу сәті

Түнгі мезгілде түсүрген кезде жарқырау және әйнекке шағылысуда көптеген қиындықтар туындайды. Олардан құтылу үшін үстіне пиджак немесе шарф жамылып алған жөн болады. Фотографтардың фотокамераның артында қара матмен қалай жамылғанын есіңізде ме? Мұнда да солай істеу керек. Ең бастысы - объективтен әйнекке дейінгі қашықтықты жабу. Сіз өзіңіздің камераңыз тартатын максималды ISO-ге түсуіңіз керек. Содан кейін Лайтрумдашулы дыбысты алып тастаңыз.

Әуе кемесінде түсірілген суреттерді өңдеу ережелері автомобильдің әйнегі арқылы түсірілген кадрлармен бірдей. Біз рендітаңдаймыз (әйнек әдетте бәрін жасыл бояға өңдейді), ақ балансты көрсетеміз (бұлт немесе асфальт үстінде, біз асфальт бейтарап сұр деп санаймыз), содан кейін контрастты, көлеңкелерді бөліп көрсетуге болады.

Енді скриншоттарда көрінбейтін ең қызықтысы - градиентті сүзгілер. Егер әйнек бұлтты болса немесе жерде болуы мүмкін болса, онда сізге стандартты контраст бұралуы жеткіліксіз болады. Әр фотосуретке контрастты және төменгі жарықтықтағы градиент маскаларын 2 ден 10-ға дейін қолдануға болады. Сондай-ақ, кейде ренді маскаларды қолдануға болады. Мысалы, аспандыкөкке, ал жерді жылы сары маскаға айналдырыңыз.

Ескерту кезеңдері:

Әйнекке сүйенбеңіз, линзаны терезеге жақын қоймаңыз, өйткені бұл жағдайда ұшақтың дірілі сіздің суреттеңіздің айқындылығын азайтады.

Уақытты босқа жұмсамаңыз, камера, әрине, тез түсіреді, бірақ ұшақ одан да тез қозғалады. Камераңызды сақтаңыз. Әйтпесе, сіз камераны шығарған немесе орнатқан кезде, сіз маңызды сәтті жіберіп аласыз және барлық қызықты нәрселер көзге көрінбей қалады.

Жарқылды пайдаланбаңыз, жарқылды ұмытқан дұрыс. Біріншіден, оның күші алыс нысандарды бөлектеу үшін жеткіліксіз болады, екіншіден, сіз алған барлық нәрсе әйнектен шағылысады. Сонымен қатар, сіз өзіңіздің жолдастарыңызға қосымша қолайсыздықтар орнатасыз.

Турбулент кезінде суретке түсіруге тырыспаңыз. Бұл сіздің жеке камераңыздан бетіңізді ұрып-соғып алуыңыз мүмкін.

Ұшақта ұшу ережелері туралы ұмытпаңыз. Барлық ұялы байланыстарды өшіріңіз.

Капитан мен команда мүшелерінің нұсқауларын орындаңыз.

Қорытынды

Ұзақ ұшу кезінде, терезе сыртынан мұздағанға дейін немесе ішінен бұлтануға дейін, ұшудың басында суретке түсіріңіз. Мүмкін артефактілерден, шулі дыбыстардар және т.б. фотосуреттерді өңдеу үшін сізге бағдарламалық жасақтама қажет болады, объективті терезеге жақын ұстаңыз, бұл алыстағы нысандарға назар аударуды жеңілдетеді және иллюминатордағы фокусировканың алдын алады. Қолмен (в ручную) фокусировканы қолданыңыз. Джулианна Косттың «Window Seat: The Art of Digital Photography and Creative Thinking» сандық фотосурет өнері және шығармашылық ойлау, керемет фотосуреттер жасауға шабыт беретін кітабін оқыңыз. Ұшақ қонған кезде суретке түсіруге жеткілікті уақыт болады, өйткені күту аймағына кіргенде ұшақ баяулайды. Ұшу кезінде ұшақтың бағытына байланысты, борттың жағында күннің батысында және сол жағында болуы мүмкін (немесе керісінше). Орынды брондау кезінде ұшақтың күнге қатысты орнын қарастырыңыз. Кадрдың көлденең және тік орналасуын қолданыңыз. Пішіндер мен үлгілерді қарастырыңыз, өйткені олар сіздің композицияңызға әсер етеді. Иллюминатор арқылы суретке түсіру үшін бұрандалы жазықтықты қолданған дұрыс. Ауа-райы күн шуақты болғаны жөн.

Әдебиеттер тізімі

1. Светлана Пожарская. Фотомастер. Оқулық.- Пента –2001.
2. Мишеля Фризо. Новая история фотографии. Русское издание: MACHINA, 2008 .
3. Марк Гейлер (Mark Galer). Издательство: NT Press, 2005.
4. Майкл Фриман (Michael Freeman). ДАО ЦИФРОВОЙ ФОТОГРАФИИ, Издательство: Добрая Книга, 2008 .
5. Александр Лапин . ФОТОГРАФИЯ КАК... Издатель Л. Гусев, 2007 .
6. Дмитрий Песочинский. С чего начать, как преуспеть. Издательство: Питер – 2011.
7. Крис Геткам. Фотография. Выключи режим Auto и делай по-настоящему хорошие снимки. Издательство: АСТ, 2016 г.